

I.B.J.C.C

اتاق مشترک بازرگانی ایران و برزیل
Iran-Brazil Joint Chamber Of Commerce

نگاهی به تجارت دوجانبه ایران و برزیل

سال ۲۰۱۹

اتاق مشترک بازرگانی ایران و برزیل

تجارت دوجانبه ایران و برزیل در سال ۲۰۱۹

خلاصه:

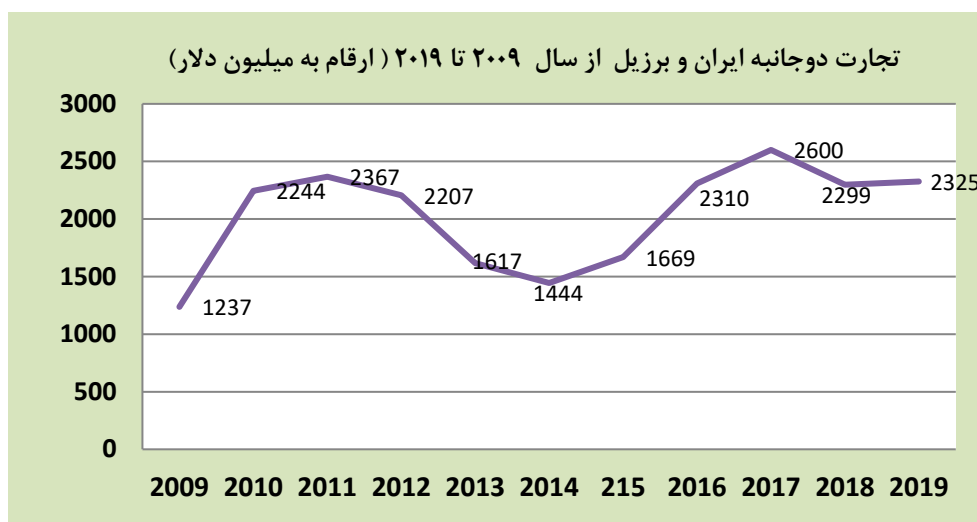
براساس آمار منتشره وزارت اقتصاد برزیل، تجارت دوجانبه ایران و برزیل در سال ۲۰۱۹ به رقم ۲۳۲۵ میلیون دلار بالغ گردیده که ۲۲۰۹ میلیون دلار آن را صادرات برزیل و ۱۱۶ میلیون دلار را صادرات ایران تشکیل داده است. کالاهای عمده صادراتی این کشور به ایران شامل ذرت، سویا، کنجاله سویا، گوشت و شکر می باشد که مجموعاً ۹۹.۸ درصد صادرات برزیل به ایران را تشکیل می دهد. صادرات ایران به برزیل در سال ۲۰۱۹ رشد ۲۹۰ درصدی داشته که بیشتر متکی به صادرات ۱۱۳ میلیون دلاری اوره بوده است. کشمش، لوازم آشپزخانه، آینه، فرش و پسته نیز به میزان محدودتری به این کشور صادر شده است.

متن:

اخیراً وزارت اقتصاد برزیل آمار تجارت خارجی این کشور در سال ۲۰۱۹ را منتشر نمود که بر اساس آن، صادرات برزیل به رقم ۲۲۴ میلیارد دلار بالغ گردید که کاهش ۷.۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۸ داشته است. سویا، نفت خام، سنگ آهن، سلولز، ذرت، گوشت گوساله، گوشت مرغ، کنجاله سویا، دانه قهوه و شکر خام و مهمترین کالاهای صادراتی بوده و چین، ایالات متحده آمریکا، هلند، آرژانتین، ژاپن، شیلی، مکزیک، آلمان، اسپانیا و کره جنوبی مهمترین مقاصد صادراتی این کشور بوده اند. میزان کل کالاهای وارداتی این کشور نیز با کاهش ۳.۳ درصدی به ۱۷۷.۳ میلیارد دلار رسیده است. روغن موتور، بنزین، نفت خام، لوله های آهنی، کلرید پتاسیم، کامیون، زغال سنگ نفتی، تجهیزات مخابراتی و دارو مهمترین کالاهای وارداتی بوده و کشورهای چین، ایالات متحده آمریکا، آرژانتین، آلمان، کره جنوبی، هند، مکزیک، ژاپن، ایتالیا و روسیه بزرگترین مبادی وارداتی کالا به برزیل بوده اند.

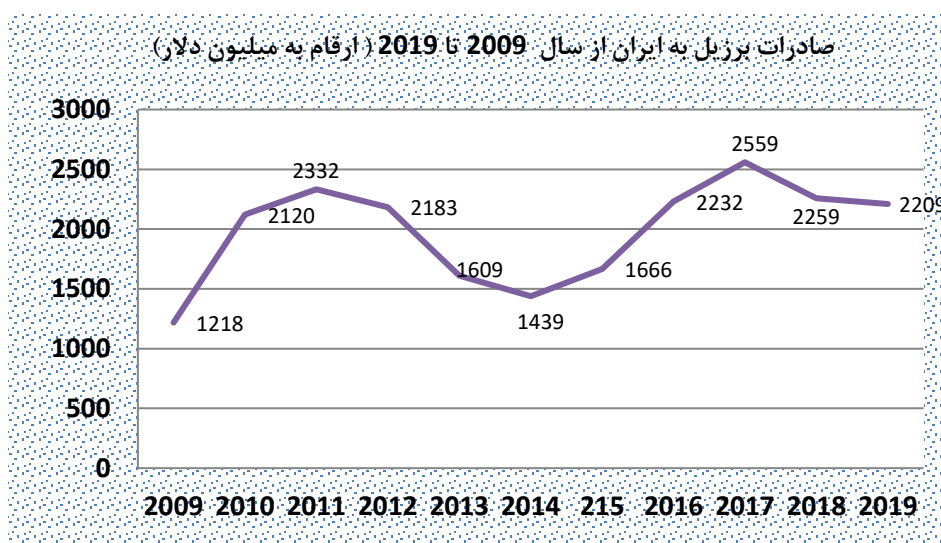
تجارت دوجانبه جمهوری اسلامی ایران و برزیل نیز رقم ۲۳۲۵ میلیون دلار بالغ گردید که افزایش ۲۶ میلیون دلاری نسبت به سال ۲۰۱۸ را نشان می دهد. صادرات برزیل در سال ۲۰۱۹ به ۲۲۰۹

میلیون دلار رسید که کاهش ۴۹ میلیون دلاری نسبت به سال ۲۰۱۸ داشت. صادرات ایران در مقابل با افزایش ۲۹۰ درصدی و به ۱۱۶ میلیون دلار بالغ گردید که بالاترین رقم طی دهه گذشته می باشد.

صادرات برزیل به ایران

صادرات برزیل به ایران در سال ۲۰۱۹ به رقم ۲۲۰۹ میلیون دلار بالغ گردید که کاهش ۲.۱ درصدی نسبت به سال قبل آن داشت. ایران مقصد ۰.۹۸ درصد (۹۸ صدم درصد) کالاهای صادراتی برزیل بوده و در رده بیست و چهارمین بازار صادراتی بزرگ برزیل قرار گرفت که یک پله پایین تر سال ۲۰۱۸ است. کالاهای عمده صادراتی برزیل به ایران در سال ۲۰۱۹ به ذرت، سویا، کنجاله سویا، گوشت و شکر محدود شد که این پنج کالا در مجموع ۹۹.۸ درصد صادرات برزیل به ایران را تشکیل می دهند.

ذرت علیرغم کاهش صادرات ۱۰۱ میلیون دلاری، برای هشتمین سال پیاپی رتبه اولین کالای صادراتی برزیل به ایران را به خود اختصاص داده است. صادرات این کالا به ایران در سال ۲۰۱۹ به رقم ۹۹۸ میلیون دلار رسید که ۴۵٪ کل صادرات برزیل به ایران و ۱۳٪ کل صادرات ذرت برزیل را تشکیل می دهد.^۱ از نظر وزنی نیز صادرات ذرت کاهش یک میلیون تنی را داشته و از ۶.۴ میلیون تن به ۵.۴ میلیون تن رسید.

دانه سویا با ۱.۵۴ میلیون تن به ارزش ۵۴۵ میلیون دلار، دومین کالای صادراتی برزیل به ایران در سال ۲۰۱۹ بود. صادرات این محصول به لحاظ وزنی، افزایش ۲۵۰ هزار تنی و به لحاظ ارزشی افزایش ۳۴ میلیون دلاری داشت. به لحاظ درصدی نیز صادرات سویا به ایران از لحاظ وزنی افزایش ۱۹ درصدی و به لحاظ ارزش، افزایش ۶.۶ درصدی قیمت داشت.^۲

صادرات کنجاله سویا به ۸۲۷ هزار تن به ارزش ۲۲۳ میلیون دلار رسید که رشد ۳۷ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۸ داشت. کنجاله سویا در سال ۲۰۱۸ با فراتر رفتن از گوشت، به سوم کالای مهم صادراتی برزیل به ایران تبدیل شد. صادرات گوشت گاو برای دومین سال متوالی روند کاهشی داشت و به ۶۳ هزار تن به ارزش ۲۲۴ میلیون دلار رسید.

صادرات شکر در سال ۲۰۱۹ رشد قابل توجهی را ثبت نمود. صادرات شکر از برزیل به ایران به ۵۹۰ هزار تن به ارزش ۱۶۵ میلیون دلار رسید که به لحاظ وزنی، افزایش ۴۰۳ درصدی و به لحاظ ارزش، افزایش ۵۲۴ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۸ را نشان می دهد.^۳

مهمترین کالاهای صادراتی برزیل به ایران در سال ۲۰۱۹ (به میلیون دلار)

ردیف	نوع کالا	ارزش (میلیون دلار)	وزن	درصد از کل صادرات
۱	ذرت	۹۹۸	۵.۴۲ میلیون تن	۴۵.۱۷
۲	سویا	۵۴۵	۱.۵۴ میلیون تن	۲۴.۶۶
۳	کنجاله سویا	۲۳۷	۸۲۷ هزار تن	۱۶.۸۹
۴	گوشت گوساله	۲۲۴	۶۳ هزار تن	۱۰.۱۴
۵	شکر	۱۶۶	۵۹۰ هزار تن	۷.۵۰
۶	توتون	۰.۵۴۰	۷۹ تن	۰.۰۲
۷	دانه کنجد	۰.۴۷۲	۳۸۰ تن	۰.۰۲
۸	ژلاتین	۰.۳۱۳	۵۰ تن	۰.۱

^۱ ایران با ۱۰۹۹ میلیون دلار اولین مقصد صادراتی ذرت برزیل در سال ۲۰۱۸ بود و سهم ۲۵ درصدی از کل صادرات ذرت برزیل داشت. در سال ۲۰۱۹ ژاپن با ۱.۱۵ میلیارد دلار، به اولین بازار صادراتی ذرت برزیل تبدیل گردید و سهم ایران از کل صادرات ذرت برزیل به ۱۳ درصد کاهش یافت.

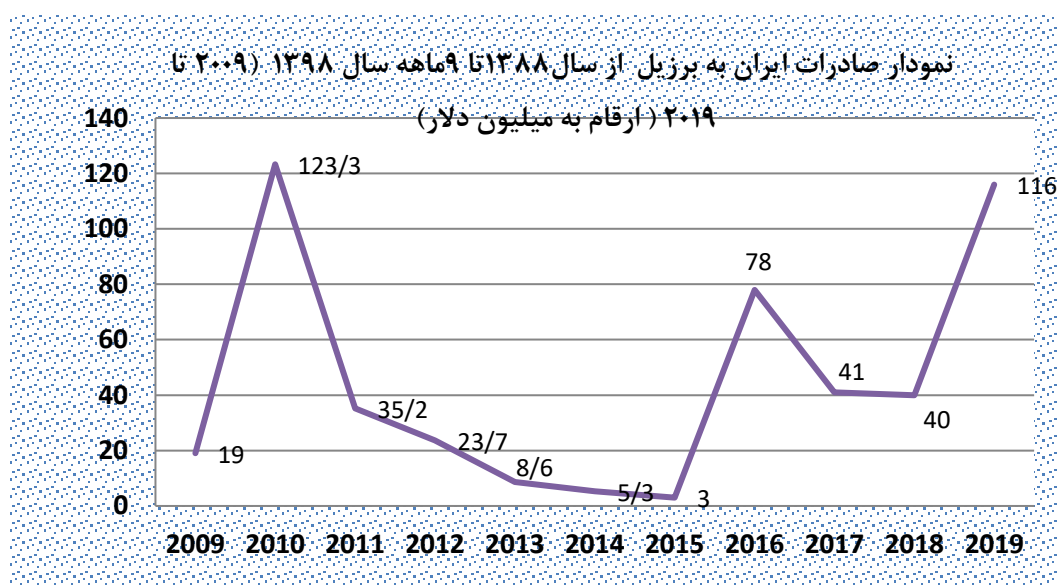
^۲ قیمت صادراتی سویا در سال ۲۰۱۸ به دلیل تقاضای بالای چین افزایش یافته بود که بعد از شیوع تب خوکی آفریقایی در چین و کاهش مصرف سویا در آن کشور، کاهش داشت.

^۳ افزایش واردات شکر بیشتر به دلیل وقوع سیل در مناطق جنوبی کشور در فصل بهار و کاهش تولید داخلی بود.

۰.۰۱	۵۶ کیلو	۰.۲۲۵	دارو	۹
۰.۰۱	۱۱۵ تن	۰.۲۱۵	قهوه	۱۰
۰.۰۱	۶ تن	۰.۱۶۷	دستگاه و تجهیزات دندانپزشکی	۱۱
۰.۰۰۵	۲۰ تن	۰.۱۲۹	پیتون و مشتقات آن	۱۲
-	۸۳ تن	۰.۱۲۵	گوشت مرغ	۱۳
-	۱۹ تن	۰.۱۱۱	خمیر قالب گیری (دندانسازی)	۱۴
-	۳۱۷ کیلو	۰.۰۷۱	دستگاه های آزمایش مواد	۱۵
-	-	۰/۵۳۰	دیگر کالاها	-
۱۰۰	۸/۴ میلیون تن	۲۲۰۹	جمع کل صادرات	

صادرات ایران به برزیل

صادرات جمهوری اسلامی ایران به برزیل در سال ۲۰۱۹ با افزایش ۲۹۰ درصدی به ۱۱۶ میلیون دلار رسید که بالاترین آمار صادرات ایران به این کشور طی یک دهه گذشته (از سال ۱۳۸۹-۲۰۱۰) می باشد. ایران تامین کننده ۰.۰۶ درصد (شش صدم درصد) کل کالاهای واردتی برزیل در سال ۲۰۱۹ بوده و از رده هشتاد و دومین صادر کننده بزرگ کالا به این کشور به رده شصت و چهارم صعود کرد.

رشد صادرات ایران به برزیل در سال ۲۰۱۹ بیشتر به دلیل صادرات اوره بود. صادرات اوره ایران به این کشور از رقم تقریباً صفر (کمتر از هزار دلار) به ۱۱۳.۸۸ میلیون دلار بالغ گردید که ۹۷.۸۴ درصد کل صادرات ایران به برزیل را تشکیل می دهد. ایران با این میزان صادرات، در رده ششم بزرگترین صادر کننده گان اوره به برزیل قرار گرفت.^۴

^۴ برزیل در مجموع ۱.۵۳ میلیارد دلار (۱۵۳۰ میلیون دلار) اوره وارد نمود. کشورهای قطر (۳۱۳ میلیون دلار)، روسیه (۲۹۳ میلیون دلار)، الجزایر (۲۷۱ میلیون دلار)، مصر (۱۴۶ میلیون دلار) و نیجریه (۱۲۷ میلیون دلار) پنج کشور اول صادر کننده اوره به این کشور بودند.

در مقابل، صادرات اوره که رشد قابل توجهی داشت، صادرات محصولات نیمه تمام فولادی از ایران به برزیل به صفر رسید. محصولات نیمه تمام آهنی و فولادی در سال ۲۰۱۸ با صادرات ۳۳.۸ میلیون دلار، سهم ۸۵ درصدی از صادرات ایران به برزیل داشت که این رقم در سال ۲۰۱۹ به صفر رسید. صادرات محصولات پتروشیمی همچون پلی استایرن اولیه، پلی اتیلن و لاستیک های استایرنی نیز که در سال ۲۰۱۸ در بین ده کالای صادراتی عمده ایران به برزیل قرار داشت در سال ۲۰۱۹ به صفر رسید.^۵ کشمش با صادرات ۶۴۶ تنی، به ارزش ۱.۳۶۹ میلیون دلار به دومین (از سومین) کالاهای عمده صادراتی ایران به برزیل تبدیل گردید. صادرات این محصول به لحاظ وزنی، افزایش ۹۰ درصدی و به لحاظ، ارزش افزایش ۴۵ درصدی داشت.

دیگر کالاهای صادراتی ایران به برزیل با ارقام پایین به برزیل ادامه یافت. لوازم آشپزخانه (۳۶۳ هزار دلار)، آینه (۲۲۳ هزار دلار)، فرش و قالی (۱۱۴ هزار دلار)، پسته با پوست (۸۴ هزار دلار)، سنگ مرمر (۷۶ هزار دلار) از دیگر کالاهای صادراتی ایران به برزیل در سال ۲۰۱۹ بوده است.

مهمترین کالاهای صادراتی ایران به برزیل در سال ۲۰۱۹ (به هزار دلار)

ردیف	نوع کالا	ارزش	وزن (تن)	درصد از کل صادرات
۱	اوره	۱۱۳.۸۸۸	۵۱۰.۰۵۳	۹۷.۸۴
۲	کشمش	۱۳۶۹	۶۴۶	۱.۱۷
۳	وسایل آشپزخانه	۳۶۳	۹۰	۰.۳۱
۴	آینه	۲۲۳	۹۰۰	۰.۱۹
۵	فرش و قالی	۱۱۴	۳۵	۰.۰۹
۶	پسته با پوست	۸۴	۱۵	۰.۰۷
۷	سنگ مرمر	۷۶	۱۶۶	۰.۰۶
۸	ظروف چینی	۴۵	۳۳	۰.۰۳
۹	لوازم ضد عفونی کننده	۴۱	۰.۵	۰.۰۳
۱۰	لوازم تزئینی شیشه ای	۳۷	۲۷	۰.۰۳
	دیگر کالاها	۱۷۱	-	۰.۱۳
	جمع کل	۱۱۶.۳۹۲	۵۱۲.۷۲۴	۱۰۰

ملاحظات

۱- آمار منتشر شده توسط دولت برزیل نمایانگر کل آمار روابط تجاری دوجانبه نمی باشد زیرا بخشی از تجارت ایران و برزیل، بطور غیرمستقیم از طریق کشورهای ثالث انجام می شود.

^۵ اعمال تحریم های ایالات متحده آمریکا بر فولاد و محصولات پتروشیمی ایران دلیل اصلی به صفر رسیدن صادرات این محصولات به برزیل بوده است.

۲- صادرات شاسی ، موتور اتوبوس ، کامیون، روغن سویا، خمیر چوب، توربین های بخار و لوله های استخراج نفت که در بین عمده کالاهای صادراتی برزیل به ایران در سال ۲۰۱۸ قرار داشت، در سال ۲۰۱۹ به صفر رسیده است.

۳- کاهش صادرات ذرت به ایران، موجب ایجاد نگرانی برای بخش خصوصی برزیل شده است زیرا ایران از مشتریان دائمی ذرت برزیل است. مکزیک، ژاپن، ویتنام، کره جنوبی و ایران بزرگترین کشورهای وارد کننده ذرت در دنیا می باشند. به دلایل لجستیکی، بیشتر این کشورها ایالات متحده آمریکا را به عنوان تامین کننده اصلی انتخاب کرده اند و ایران تنها کشوری است که در تامین ذرت بر برزیل تمرکز نموده است.

۴- صادرات سویا از برزیل به چین در نیمه دوم سال ۲۰۱۸ به دلیل جنگ تعرفه ای بین چین و ایالات متحده آمریکا افزایش قابل توجهی یافته و به بیش از ۶۸ میلیون تن رسید. بازار جذاب چین سبب کاهش صادرات سویا به دیگر کشورها و از جمله ایران گردید که در نتیجه آن، صادرات سویا به ایران در نیمه دوم سال ۲۰۱۸ تقریباً به صفر رسید. ایران نیز از شرکت های آمریکایی سویا خریداری نمود که به دلیل جنگ تجاری با چین بازار این کشور را از دست داده بود. صادرات سویا از برزیل به چین (علیرغم تداوم جنگ تجاری بین آمریکا و چین) تحت تاثیر گسترش بیماری تب خوکی آفریقایی در آن کشور که به تلف شدن بیش از ۲۰۰ میلیون خوک و در نتیجه کاهش مصرف سویا گردید، افت نمود. این امر سبب افزایش صادرات به دیگر کشورها و از جمله ایران گردید. توافق قریب الوقوع چین و آمریکا برای پایان دادن به جنگ تجاری و تعهد چین به افزایش واردات محصولات کشاورزی از این کشور، ضربه مهمی به صادرات سویای برزیل به چین خواهد بود و منجر به افزایش تلاش این کشور برای بازاریابی سویا خواهد شد.

۵- برزیل بزرگترین بازار مصرفی در آمریکای جنوبی می باشد. بخش قابل توجهی از واردات ۱۷۷ میلیارد دلاری این کشور از جمله فرآورده های نفتی و پتروشیمی می تواند توسط ایران تامین گردد ولی این بازار به دلیل بعد مسافت، عدم شناخت کافی نسبت به بازار و دشواری های نقل و انتقالات بانکی مورد توجه کافی قرار نگرفته است. افزایش صادرات اوره به برزیل در سال ۲۰۱۹ علیرغم قرار داشتن این محصول در فهرست کالاهای تحریمی نشان می دهد که می توان به نحو مقتضی از ظرفیت های بازار برزیل استفاده نمود.

تهیه کننده: شهبازی، ۱۳۹۸/۱۰/۱۹